

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

---

IZVEŠTAJ SA PREPORUKAMA

Ž. br. 925/2017
Ilir Gashi

U vezi dužine sudskog postupka pred Osnovnim sudom u Prištini u predmetu
C. nr. 3303/12

Upućen: Gđi. Afërdita Bytyçi, predsednica
Osnovni sud u Prištini

Priština, dana 28. marta 2019. godine

Cilj izveštaja

1. Cilj ovog Izveštaja sa preporukama je da se skrene pažnja Osnovnom sudu u Prištini o potrebi preduzimanja postupka u svrhu rešavanja i donošenja odluke po predmetu C.nr.3303/12, koji se odnosi na vraćanje duga i naknadu štete, bez daljnjih odlaganja.
2. Ovaj izveštaj se zasniva na pojedinačnoj žalbi g. Ilira Gashija (u daljem tekstu: *podnosilac žalbe*) i oslanja se na činjenice i dokaze podnosioca žalbe, kao i na spise predmeta koje ima Institucija Ombudsmana (IO) u vezi sa dužinom sudskog postupka pred Osnovnim sudom u Prištini.

Pravna osnova

3. Prema članu 135, stav 3, Ustava: „*Ombudsman ima pravo da vrši preporuke i predlaže mere, onda kada primeti kršenje prava i sloboda ljudi od strane organa javne administracije i ostalih državnih organa*“.
4. Takođe, Zakon br. 05/L-019 o Ombudsmanu, član 16, stav 8 propisuje: „*Ombudsman može dati opšte preporuke za funkcionisanje pravosudnog sistema. Ombudsman se neće umešati u slučajevima i drugim pravnim procedurama koja se odvijaju pred sudovima, osim slučaja kada postoji odugovlačenjem procedura.*“

Sažetak činjenica

Činjenice, dokazi i informacije kojima raspolaže Institucija Ombudsmana (IO) mogu se sažeti kao u nastavku:

5. Dana 19. decembra 2012. godine, podnosilac žalbe je podneo tužbu pred Opštinskim sudom u Prištini (sada Osnovni sud u Prištini) protiv tužene strane E.B. za vraćanje duga i naknadu štete. Predmet je evidentiran sa brojem C.nr.3303/12.
6. Od 2013. godine, do 2017, godine, podnosilac žalbe se obratio Osnovnom sudu u Prištini sa 8 zahteva Hitnosti, preko kojih je zatražio vođenje postupka, za koje nije dobio nikakav odgovor.
7. Dana 26. decembra 2017. godine, podnosilac žalbe je podneo žalbu (A.nr.925/2017) u IO zbog dužine postupka pred Osnovnim sudom u Prištini.
8. Dana 17. jula 2018. godine, Ombudsman se obratio dopisom predsednici Osnovnog suda u Prištini i tražio informacije o fazi u kojoj se nalazi postupak u predmetu podnosioca žalbe i o radnjama koje su preduzete od strane suda, kako bi se ovaj predmet procesirao u roku, u skladu sa važećim zakonskim odredbama i članom 6 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola.
9. Dana 29. avgusta 2018. godine, Ombudsman je dobio odgovor od Osnovnog suda u Prištini, u kojoj se između ostalog kaže da predmet podnosioca žalbe je registrovan u sudu 19. decembra 2012. Međutim, sudija koji je bio nadležan ovim predmetom je, dana 30. novembra 2017. godine, zatražila od predsednice suda da je isključi iz suđenja u ovom predmetu zbog sukoba interesa, obzirom da je sa podnosiocem tužbe u porodičnom srodstvu. Presudom br. 1422/2017 od 5. decembra 2017. godine, usvojen je zahtev sudije za razrešenje od ispitivanja i odluka po ovom pitanju. Dana 5. decembra 2017. godine,

predmet je dodeljen drugom sudiji, koji će postupati po dinamici rješavanja starih predmeta. Rešenjem Agj.nr.1442/2017, dana 5. decembra 2017. godine, usvojen je zahtev sudije za izuzeće iz suđenja i donošenje odluke u ovom predmetu. Istog datuma, dana 5. decembra 2017. godine, predmet je dodeljen u radu drugom sudiji, koji će postupati prema dinamici koja je predviđena za rešavanje starih predmeta.

10. Dana 25. februara 2019. godine, predstavica IO je primila obaveštenje od stranke da još uvek nema nikakvog pomaka od strane suda u vezi njegovog predmeta.
11. Do dana objavljivanja ovog izveštaja, Osnovni sud u Prištini nije doneo odluku po predmetu podnosioca žalbe, koji je evidentiran pod brojem C.nr.3303/12.

Pravni instrumenti primenjivi u Republici Kosovo

12. Ustav Republike Kosovo u članu 21, navodi: “*Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, [...]*.”
13. Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, predviđeno je članom 31.1. Ustava: “*Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*”
14. Takođe, Sudska Zaštita Prava, u članu 54, Ustava propisuje: “*Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.*”
15. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) je pravni dokument direktno primenjiv Ustavom Republike Kosovo i ima premoć u slučaju sukoba, nad svim zakonskim odredbama i ostalim aktima javnih institucija.¹ Shodno tome, stav 1, člana 6. Evropske konvencije propisuje da: “*Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku*”
16. Zakon o sudovima, br. 03/L-199, član 7, stav 2, propisuje: “*Svako lice ima ravnopravan pristup sudovima i nikome se ne uskraćuje pravo na pravedno suđenje u skladu sa redovnim zakonskim postupkom ili pravo na jednaku zakonsku zaštitu. Svako fizičko i pravno lice ima pravo na pravedno suđenje i unutar razumnog vremenskog roka.*”
17. Dok u članu 7. stav 5, Zakona o sudovima br. 03/1-199 propisano je da: “*Svi sudovi treba da funkcionišu na brz i efikasan način kako bi obezbedili brzo rešavanje predmeta.*”

Pravna analiza

18. Ombudsman skreće pažnju na član 53 Ustava Republike Kosovo [Tumačenje odredbi ljudskih prava], prema kojem se ljudska prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom tumače u saglasnosti sa presudama Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP).

---

¹ Ustav Republike Kosovo, član 22

19. U mnogim slučajevima, ESLJP istakao je da pravo stranke da se njegov slučaj reši u razumnom roku, predstavlja ključni element prava na pravično i nepristrasno suđenje, kao što je garantovano članom 6, Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava.
20. Ombudsman nalazi da je sudska praksa ESLJP utvrdila da se dužina postupka normalno računa od vremena početka sudskih postupaka (vidi između ostalog presudu *Moldovan i drugi protiv Rumunije* od 12. jula 2005. god. i presudu, *Sienkiewicz protiv Poljske* od 30. septembra 2003.) do vremena kada je slučaj završen i/ili je presuda izvršena (vidi presudu *Poitier protiv Francuske* od 8. novembra, 2005. godine).
21. Ombudsman, u pogledu ne obaveštavanja stranke o fazi u kojoj se nalazi njegov predmet, nalazi da, prema odlukama ESLJP-a, jedan od faktora koji se treba uzeti u obzir je ponašanje nadležnih pravosudnih i administrativnih organa, i da je odgovornost suda da organizuje svoj rad tako da pojedinci budu informisani o toku i ishodu njihovih predmeta u razumnom roku. (Vidi Presudu *Zimmermann i Steiner protiv Švajcarske* od 13. jula 1983. godine).
22. Prema praksi ESLJP (vidi *Poiss protiv Austrije*, § 50, *Bock protiv Nemačke*, § 35), izračunavanje vremena za postupanje u sudskom postupku počinje od trenutka podnošenja tužbe nadležnom sudu, a u konkretnom slučaju počinje da se izračunava od 19. decembra 2012. godine, kada je podnosilac tužbe podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini (sada Osnovnom sudu u Prištini), do dana objavljivanja ovog izveštaja.
23. Istovremeno, nedostatak efektivnog pravnog leka u smislu kršenja njegovog prava na pravično suđenje u razumnom vremenskom roku, koje je garantovano članom 6. EKLJP, koji čini kršenje njegovog prava na efektivni pravni lek po članu 13. Konvencije, koji kaže: „*Svako kome su povređena prava i slobode predviđeni ovom Konvencijom, ima pravo na efektivni pravni lek pred nacionalnim vlastima, čak i onda kada su povredu učinila lica prilikom vršenja svoje službene dužnosti.*“
24. Član 13, EKLJP direktno odražava obavezu države da prvenstveno štiti ljudska prava putem svog pravnog sistema, postavljajući ovom prilikom dodatnu garanciju za pojedinca, kako bi se osiguralo da on, ili ona uživa prava efektivno. Ukoliko se posmatra iz ove perspektive, pravo pojedinca na pravično suđenje u razumnom roku biće manje efikasno, ukoliko ne postoji mogućnost da pojedinac prvenstveno podnese ovu žalbu pred lokalnim vlastima. Zahtevi člana 13, podržavaju one u članu 6 (vidi gore pomenutu presudu *Kudla protiv Poljske*). Tako, Član 13, garantuje delotvoran pravni lek pred nacionalnim vlastima zbog navodnog kršenja zahteva iz člana 6, da se slučaj razmotri u razumnom roku. Obzirom da se navedeni slučaj odnosi na žalbu u vezi dužine postupka, član 13, Konvencije je primenjiv.
25. U pogledu primenjivosti člana 13, Ombudman podseća da je ESLJP nekoliko puta naglasio da prekomerno kašnjenje u sprovođenju pravde u pogledu toga da stranka nema nikakav pravni lek u slučajevima kašnjenja u sudskom postupku, čini pretnju vladavini prava unutar domaćeg pravnog poretka (vidi npr. *Bottazzi protiv Italije* presuda od 28. jula 1999. i *Di Mauro protiv Italije* presuda od 28. jula 1999. god.).

26. U vezi sa zahtevima iz člana 13 EKLJP, Ombudsman podseća da je efekat ovog člana da traži da se jedna odredba domaćeg pravnog sredstva bavi sa sadržajem "sporne žalbe", shodno Konvenciji, i da dodeli adekvatnu materijalnu naknadu (vidi, npr presuda *Kaya protiv Turske*, 19. februara, 1998. godine). Bilo koje takvo sredstvo mora da bude efektivno kako u praksi, tako i u zakonu (vidi, na primer, presuda *Ilhan protiv Turske*, 27. juna, 2000. godine).
27. U vezi žalbe o dužini postupka, Ombudsman podseća da "delotvorni pravni lekovi" u smislu člana 13 treba ili bi trebalo da budu u stanju da spreče navodno kršenje ili nastavak istog, ili da obezbede adekvatno poboljšanje za bilo kakvu povredu koja se već dogodila (vidi gore pomenutu presudu *Kudla*).
28. Ombudsman primećuje da u našem unutrašnjem sistemu ne postoji zakonski mehanizam putem kojeg bi podnosilac žalbe mogao da se žali na dužinu postupka za postizanje bilo kakvog olakšanja u vidu prevencije ili nadoknade.

Zaključci Ombudsmana

29. Ombudsman podseća da se, prema sudskoj praksi ESLJP, trajanje postupka izračunava od dana pokretanja sudskog postupka, što je u konkretnom slučaju od 19. decembra 2012. godine, i zaključuje da takvo kašnjenje bez konačne odluke krši:
- *Pravo na pravično suđenje, redovni postupak u razumnom roku utvrđen i zaštićeno članom 31. Ustava Republike Kosovo i članom 6 EKLJP.*
  - *Pravo na pravno sredstvo zaštićeno članom 32 Ustava Republike Kosovo i članom 13 EKLJP.*
  - *Pravo na sudsku zaštitu prava utvrđenih članom 54 Ustava Republike Kosovo.*

Na osnovu gore navedenog, Ombudsman, u skladu sa članom 135, stav 3 Ustava Republike Kosovo „, [...] ima pravo da vrši preporuke i predlaže mere onda kada primijeti kršenje prava i sloboda ljudi od strane organa javne administracije i ostalih državnih organa ” i članom 16 stav 8 Zakona o Ombudsmanu, prema kome „Ombudsman može dati opšte preporuke za funkcionisanje pravosudnog sistema. Ombudsman se neće mešati u slučajeve i druge pravne procedure koje se odvijaju pred sudovima, osim slučaja kada postoji odugovlačenje procedura”, na osnovu gore iznete pravne analize, u svojstvu davaoca preporuke, pozivajući se na gore navedene argumente, u cilju poboljšanja funkcionisanja pravosudnog sistema Kosova:

PREPORUČUJE

Osnovnom sudu u Prištini

- **Da bez daljeg odlaganja preduzima sve odgovarajuće pravne radnje za razmatranje i odlučivanje u predmetu C. nr. 3303/12.**

U skladu sa članom 132, stav 3 Ustava Republike Kosovo („Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom“) i člana 28 Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu

(„Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, [...] treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja“), ljubazno vas molimo da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim pitanjem.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari
Ombudsman